

לקט ידיעות – דצמבר 2022

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

צוות המחקר: סתיו שם-טוב

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

בג"ץ 6197/22 איגוד רבני הקהילות בישראל נ' שרת החינוך
ב-8 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על ביטול מינויים של מספר חברי המועצה לחינוך הממלכתי-דתי בשל אישורם על ידי הממשלה היוצאת בתקופת בחירות.

בג"ץ 22/6654 פורום קהלת נ' ראש הממשלה
ב-13 בדצמבר פרסם בג"ץ את הנימוקים של פסק דינו מחודש אוקטובר במסגרתו נדחו העתירות שהוגשו כנגד הסכם קו הגבול הימי בין ישראל ללבנון.
לניתוח נימוקי פסק הדין ראו: יובל שני, 9 בינואר, Lawfare.

בג"ץ 7787/22 **איימן אברהים עאבד נ' המפקד הצבאי לאיו"ש**

ב-14 בדצמבר **דחה** בג"ץ עתירות כנגד צווי הריסה שניתנו ביחס לשני מבנים בכפר דאן, בהם התגוררו שני המפגעים שביצעו את פיגוע הירי בחודש ספטמבר שהביא למותו של רס"ן בר פלח ז"ל. בהמשך לכך, ב-1 בינואר **הרסו** כוחות צה"ל את המבנים.

עדכונים נוספים

ב-6 בדצמבר **פרסם** מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן, דוח בדבר ניהול מידע ביומטרי בצה"ל והגנת הסייבר עליו, במסגרתו נמצא כי קיימים פערים משמעותיים בשלמות, זמינות וסודיות המידע. 6 בדצמבר, **תקציר הדוח**.

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

ב-30 בדצמבר **אימצה** העצרת הכללית של האו"ם החלטה המבקשת מבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) לתת חוות דעת מייעצת בנוגע לחוקיות וההשלכות של ה"כיבוש הישראלי המתמשך" בשטחי יהודה ושומרון, ומזרח ירושלים. בהחלטה תמכו 87 מדינות, 26 התנגדו, כולל ארצות הברית, קנדה, גרמניה, ובריטניה, ו-53 נמנעו, כולל מרבית מדינות אירופה. ישראל **גינתה** את ההחלטה וציינה כי "העם היהודי אינו כובש בארצו ואינו כובש בבירתו הנצחית ירושלים. שום החלטה של האו"ם לא תעוות אמת היסטורית זאת".

לניתוח ההחלטה ומשמעויותיה ראו: **פנינה שרביט ברוך ואורי בארי**, 8 בינואר, **INSS**.

ב-22 בדצמבר **אימצה** מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2671 (2022) במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF). 22 בדצמבר, **הודעת מועצת הביטחון**.

ב-15 בדצמבר **פורסם** כי חברת בן אנד ג'ריס העולמית הגיעה להסדר כספי בתביעה שהגישה כנגד חברת האם יוניליוור, לאחר שענקית המזון מכרה את בן אנד ג'ריס ישראל לזכיין הישראלי (ובכך מתאפשר המשך שיווק המוצרים בשטחי יהודה ושומרון), ללא הסכמת בן אנד ג'ריס העולמית.

ידיעות בינלאומיות

התפשטות מגפת הקורונה

ב-23 בדצמבר במסגרת **אישור** חוק תקציב הביטחון הלאומי האמריקאי (NDAA) לשנת 2023, בוטלה חובת חיסון כנגד נגיף הקורונה למשרתים בצבא ארצות הברית. 23 בדצמבר, **AP**.

ב-7 בדצמבר [הודיעה](#) ועדת הבריות הלאומית של סין (NHC) על הקלה במדיניות למיגור נגיף הקורונה, לאחר כשלוש שנים בהן נקטה מדיניות של "אפס קורונה" שכללה הטלת הגבלות חמורות. 7 בדצמבר, [Reuters](#); 7 בדצמבר, [Guardian](#).

פלישת רוסיה לאוקראינה

ב-7 בדצמבר [פרסם](#) משרד נציב זכויות האדם של האו"ם (OHCHR) דוח הכולל נתונים בדבר הרג אזרחים בחלקים משטחי אוקראינה שנתפסו על ידי צבא רוסיה, לתקופה שבין 24 בפברואר עד 6 באפריל.

ב-8 בדצמבר [אימצו](#) האיחוד האירופי החלטה במסגרתה נקבע כי דרכונים רוסיים שהונפקו עבור תושבי אזורים שסופחו על ידי רוסיה באוקראינה ובגאורגיה לא יתקבלו כמסמכי נסיעה חוקיים.

מאבק בטרור

בחודש דצמבר [פרסם](#) ה-FBI דוח סטטיסטי בנוגע לפשעי שנאה שהתרחשו בארצות הברית בשנת 2021.

לניתוח וביקורת על הדוח ראו: [סינתיה מילר איזריס](#), 16 בדצמבר, [Lawfare](#).

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ב-5 בדצמבר [פרסם](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כארים קאן, את הדוח השנתי של משרד התביעה.

5 בדצמבר, [הודעת משרד התביעה](#). לניתוח הדוח ומדיניות תובע בית הדין ראו: [פנינה שרביט ברוך ואורי בארי](#), 28 בדצמבר, [INSS](#).

ב-7 בדצמבר [פרסם](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כארים קאן, נייר מדיניות בדבר פשעים על בסיס רדיפה מגדרית.

7 בדצמבר, [הודעת משרד התביעה](#).

ב-15 בדצמבר [דחתה](#) ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) את ערעורו של דומיניק אונגוון, מפקד בכיר לשעבר בצבא ההתנגדות של האל (LRA), ארגון גרילה הפועל באוגנדה, כנגד הרשעתו בשנת 2021 בביצוע 61 פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות, ו-25 שנות המאסר שהוטלו עליו.

לניתוח ההחלטה ראו: [ג'ון קובון](#), 5 בינואר, [EJIL: Talk!](#).

ב-16 בדצמבר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כארים קאן, על סיום שלב החקירה, בחקירה שנפתחה בשנת 2016 ועוסקת בפשעים אגב העימות בין רוסיה לגאורגיה בשנת 2008. קאן ציין כי לא ייבחנו עוד כיווני חקירה חדשים, אך יימשכו שיתוף הפעולה עם הרשויות המקומיות ותמיכה בהליכים המדינתיים. מדובר בפעם הראשונה ששלב החקירה מסתיים בהליך בבית הדין.

ב-16 בדצמבר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כארים קאן, על סיום שלב החקירה, בשתי החקירות שנפתחו ברפובליקה המרכז אפריקאית, הראשונה שעוסקת בפשעים אגב העימותים במדינה בין השנים 2002-2003, והשנייה בפשעים מאז שנת 2012. קאן ציין כי לא ייבחנו עוד כיווני חקירה חדשים, אך יימשכו שיתוף הפעולה עם הרשויות המקומיות ותמיכה בהליכים המדינתיים.

ב-16 בדצמבר [הרשיע](#) בית המשפט המיוחד של קוסובו לענייני מלחמה (KSC) את סלאח מוסטפה, מפקד לשעבר בארגון הגרילה האלבני "צבא השחרור של קוסובו" (KLA), בביצוע פשעי מלחמה במהלך המלחמות בבלקן בשנות ה-90, וגזר עליו 26 שנות מאסר. מדובר בפסק הדין הראשון שניתן בבית משפט זה.

16 בדצמבר, [הודעת בית המשפט](#).

ב-20 בדצמבר [הרשיע](#) בית משפט בגרמניה את אירמגרד פורכנר, אישה בת 97 אשר שימשה בצעירותה כמזכירה במחנה הריכוז הנאצי שטוטהוף, בסיוע לרצח של 10,505 בני אדם, וגזר עליה שנתיים מאסר על תנאי. 20 בדצמבר, [Reuters](#).

זכויות אדם

ב-14 בדצמבר [אימצה](#) המועצה הכלכלית-חברתית של האו"ם (ECOSOC) החלטה במסגרתה הורתה להדיח את איראן מוועדת האו"ם למעמד האישה (CSW). 14 בדצמבר, [הודעת האו"ם](#); 14 בדצמבר [Guardian](#).

ב-8 בדצמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי אוקראינה הפרה את האמנה כאשר הזינה בכפייה אסיר ששבת רעב במחאה על תנאי כליאתו ויחס הסוהרים, ללא בחינת חלופות ראויות. 8 בדצמבר, [הודעת בית הדין](#).

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-29 בדצמבר [פרסמה](#) פולין עמדה רשמית בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. לניתוח עמדת פולין ראו: [פשמיסלאב רוגוסקי](#), 18 בינואר, [Just Security](#).

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-23 בדצמבר חתם הנשיא ביידן על חוק תקציב הביטחון הלאומי האמריקאי (NDAA) לשנת 2023.

ב-23 בדצמבר, הודעת משרד ההגנה האמריקאי. ראו סדרת ניתוחים של היבטים שונים של החוק בבלוג Just Security; לניתוח חיזוק מעמדם של מפקחים כלליים בחוק ראו: בוב באואר וג'ק גולדסמית', 23 בדצמבר, Lawfare.

ב-21 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2666 (2022) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של כוח שמירת השלום של האו"ם בקונגו (MONUSCO).
20 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

סנקציות

ב-9 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2664 (2022) במסגרתה הורתה על החרגה של פעילויות הומניטריות מסוימות ממטערי הסנקציות שהטילה.

9 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון. לניתוח ההחלטה ודיון בחשיבותה ראו: דסטין לואיס ונאז מודירזאדה, 13 בדצמבר, Lawfare.

ב-16 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2665 (2022) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של הצוות שמפקח על יישום הסנקציות נגד ישויות הקשורות למשטר הטאליבן.
16 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

שלטון החוק וזכויות פוליטיות

ב-14 בדצמבר הרשיע בית משפט בטורקיה את ראש עיריית איסטנבול ויריבו של הנשיא ארדואן, אקרם אימאמאולו, בהעלבת עובדי ציבור, אגב כינוי של חברי ועדת הבחירות כ"טיפשים" אחרי שבוטל ניצחונו בבחירות לעירייה בשנת 2019. על אימאמאולו נגזר עונש מאסר של שנתיים ושבעה חודשים ונאסר עליו להשתתף בפעילות פוליטית. אימאמאולו ערער על גזר הדין.
14 בדצמבר, Guardian.

ב-19 בדצמבר קבע בית המשפט העליון בשבדיה כי הסגרתו לטורקיה של בולנט קנס, עיתונאי טורקי ממוצא כורדי השוהה בשבדיה, בגין מעורבותו לכאורה בניסיון הפיכה כנגד נשיא טורקיה רג'יפ ארדואן בשנת 2016, סותרת את החוק השוודי. בין היתר, בשל החשש מרדיפה ממניעים פוליטיים.
19 בדצמבר, Guardian.

ב-21 בדצמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2669 (2022) במסגרתה קראה להפסקה מיידית של כל צורות האלימות במיאנמר, ולשחרור כל האסירים. 21 בדצמבר, [הודעת מועצת הביטחון](#). לביקורת על אפקטיביות ההחלטה ראו: [עבדול גאפור חמיד](#), 4 בינואר, [EJIL:Talk!](#).

ב-22 בדצמבר [אימצה](#) הנציבות האירופית החלטה במסגרתה הורתה על השהיית מענק תמיכה בסך 22 מיליארד אירו מקרן הלכידות האירופית להונגריה, עד אשר תישם מהלכים לחיזוק שלטון החוק והגנה על זכויות אדם במדינה. 22 בדצמבר, [Reuters](#).

ב-23 בדצמבר [פרסמה](#) ועדת החקירה של הקונגרס האמריקאי לאירועי ההסתערות על גבעת הקפיטול ב-6 בינואר 2021 את הדוח הסופי שלה, במסגרתו המליצה על הגשת כתבי אישום כנגד הנשיא לשעבר טראמפ. 23 בדצמבר, [Reuters](#); 23 בדצמבר, [Guardian](#). לניתוחים של הדוח ראו: [ריאן גודמן וג'סטין הנדריקס](#), 23 בדצמבר, [Just Security](#); [מרי מק'קורד וג'ייקוב גליק](#), 6 בינואר, [Just Security](#).

ב-6 בדצמבר [הרשיע](#) בית משפט פדרלי בארגנטינה את כריסטינה פרננדס דה קירשנר, סגנית הנשיא (אשר כיהנה גם כנשיאת ארגנטינה בין השנים 2007-2015), בשחיתות, וגזר עליה 6 שנות מאסר ואיסור לכהן במשרה ציבורית לצמיתות.

ענייני הגירה

ב-19 בדצמבר [קבע](#) בית משפט בבריטניה כי תכנית הממשלה לגרש מבקשי מקלט לרואנדה, בהתאם למזכר הבנות [שנחתם](#) בין המדינות בנושא בחודש אפריל 2022, חוקית. בית המשפט נתן רשות ערעור על ההחלטה.

התפתחויות מדיניות

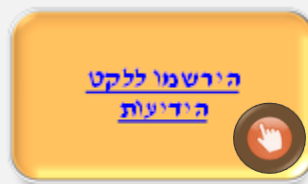
ב-1 בדצמבר [קבע](#) בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי נהר הסילאלה, אשר נובע בשטח בוליביה ונשפך לצ'ילה, הוא נתיב מים בינלאומיים (international watercourses) הכפוף למשפט הבינלאומי המנהגי, ושתי המדינות זכאיות לגישה שווה וסבירה לנהר. 1 בדצמבר, [תקציר פסק הדין](#); 2 בדצמבר, [ASIL](#). לניתוח פסק הדין ראו: [פרנצ'סקו סינדיקו, לורה מובילה פאטיירו וגבריאל אקשטיין](#), 8 בדצמבר, [EJIL:Talk!](#); לניתוח וביקורת על פסק הדין ראו: [בנג'מין קנטור ואליסה זולה](#), 9 בדצמבר 2022, [EJIL:Talk!](#).

ב-5 בדצמבר [פורסם](#) כי צבא סודאן והגורמים הפוליטיים במדינה חתמו על הסכם מסגרת שקובע תקופת מעבר של שנתיים, במהלכה ניהול המדינה יהיה במשותף, ובסיומה יתקיימו בחירות.

ב-6 בדצמבר [דחה](#) בית משפט פדרלי בארצות הברית תביעה כנגד יורש העצר הסעודי, מוחמד בן סלמאן, בגין מעורבותו ברצח העיתונאי ג'מאל חשוקגי בשנת 2018. זאת, בהמשך [להודעת](#) ממשל ביידן מחודש נובמבר כי בן סלמאן נהנה מחסינות ראש מדינה.

ב-21 בדצמבר [הורה](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) על סעדי ביניים בתלונה שהגישה ארמניה כנגד אזרבייג'ן בגין הסכסוך הצבאי באזור גורנו-קראבך, במסגרתם קרא לאזרבייג'ן להבטיח מעבר בטוח דרך "מסדרון לאצ'ין" של חולים קשים הזקוקים לרפואה טיפול בארמניה. בפני בית הדין תלויות ועומדות שבע תלונות הדדיות בין המדינות. 21 בדצמבר, [ASIL](#).

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- orib@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות